

VRIENDENLOTERIJ EN
HET CONCERTGEBOUW

Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

luister
relax
geniet

classicnl
non-stop de mooiste
klassieke muziek voor iedereen
app | kabel | classic.nl

VRIENDENLOTERIJ
ZOMER
CONCERTEN

Zondag 11 augustus 2024
Grote Zaal 20.00 uur

Nationaal Jeugdorkest
Antony Hermus, dirigent
Boris Giltburg, piano
Peter Leung, regie (orkestchoreografie Stravinsky)

Joey Roukens 1982
Night Flight (2021)

Serge Rachmaninoff 1873-1943
Pianoconcert nr. 4 in g, op. 40 (1926, rev. 1941)
Allegro vivace
Largo
Allegro vivace

PAUZE

Igor Stravinsky 1882-1971
Petroesjka (1910-11/rev. 1946-47)
Volksfeest in de carnavalsweek
Bij Petroesjka
Bij de Moor
Volksfeest in de carnavalsweek en de dood van Petroesjka

ZOMERCONCERTEN.NL

HET
CONCERT
GEBOUW

TOELICHTING

Als componist, vindt Joey Roukens, ben je niet verheven maar gewoon een onderdeel van de maatschappij. Hij discrimineert dan ook niet tussen 'hogere' en 'lagere' muziek. Klassieke componisten inspireren hem evenzeer als pop, dance en (zoals hij het zelf noemt) 'ranzige filmmuziek'. Dat hoor je terug in *Night Flight*, een flitsend deel uit zijn *Eerste symfonie*. Roukens had hierbij het beeld van een nachtelijke achtbaanrit waarbij de lichten en kleuren van een grote stad in een razend tempo voorbijschieten – en het kan elk moment ontsporen.

Aanstekelijk werk van Rachmaninoff

Hij groeide op in het oude, romantische Rusland en stierf in het Amerika van limousines en Mickey Mouse: Serge Rachmaninoff wist wat een cultuurschok was. In 1917 was hij gevlucht voor de Russische Revolutie en vond hij een nieuw thuis in New York, waar hij een glansrijke carrière als pianist opbouwde. Maar in zijn hart bleef hij altijd een Rus en dwaalde hij in Amerika rond 'als een geest in een vreemde wereld'. In het *Vierde pianoconcert in g*, op. 40 hoor je dan ook de krachtige, gedragen melodieën die je van een Russische componist mag verwachten. Maar grappig genoeg laat Rachmaninoff hier ook blijken dat hij intussen een jazzliefhebber was geworden: de delen één en drie hebben een bijna bigband-achtige klank. Gek genoeg kreeg dit aanstekelijke werk nooit de populariteit van zijn hoogromantische *Tweede* en *Derde pianoconcert* – misschien omdat het publiek meer van hetzelfde wilde, en dat is dit dus niet.

Russische volkskermis

Sprookjesballetten waren er rond 1900 genoeg, maar iets als *Petroesjka* had niemand had ooit gemaakt. Hier liet de jonge Igor Stravinsky het chique Parijse publiek kennismaken met een kakelbonte Russische volkskermis. Een fluitsolo richt de aandacht op een poppenkraam, waarin de poppen onderling ruzie krijgen. Petroesjka (de Jan Klaassen-pop) is verliefd op de Danseres, maar wordt beconcurrereerd door de Moor. De eigenaar van de kraam moet machteloos toezien hoe hun gekibbel uit de hand loopt: de Moor steekt Petroesjka dood, maar diens geest keert aan het slot terug en lacht alle aanwezigen uit. Deze muziek had in 1911 een overdonderend effect. Men was gewend aan romantische balletten met vloeiende melodielijnen en sierlijke bewegingen. Maar Stravinsky presenteert de kermistaferelen zoals we tegenwoordig met windows werken, of zappen op tv: je switcht zonder overgang van het ene beeld naar het andere, waardoor de chaos van een volksfeest bijna tastbaar wordt. Het ritme verspringt voortdurend en vaak hoor je totaal verschillende muzikale gebeurtenissen gelijktijdig: een draaiorgeltje dat zich in het tumult mengt, twee orkestjes die door elkaar spelen. Nieuw waren ook de felle klankkleuren die Stravinsky uit de blazers toverde. Het bleef niet zonder gevolg. Bijna alle componisten van de jongere generatie werden door Petroesjka beïnvloed; zelfs experimentele popbands van nu grijpen er soms op terug.

Michiel Cleij

BIOGRAFIE

Het **Nationaal Jeugdorkest** (NJO), opgericht in 1957, biedt een podium aan jong toptalent tussen de 18 en 26 jaar. Bijvoorbeeld tijdens de Muziekzomer Gelderland, een zestien-daags zomers festival op de mooiste plekken van Gelderland, en tijdens de NJO Winter-tournee, als het NJO in januari de beste concertzalen van Nederland aandoet. Antony Hermus is artistiek adviseur en vaste gastdirigent, Ewout van Dingstee is algemeen en artistiek directeur.

Antony Hermus, opgeleid aan het Fontys-conservatorium in Tilburg, werd in de afgelopen jaren herhaaldelijk uitgeroepen tot 'Dirigent van het jaar' door het vakblad *Opernwelt*. Zijn dirigentschappen in Duitsland plaveiden de weg voor een internationale carrière. Hermus is sinds 2022 chef-dirigent bij het Belgian National Orchestra. Daarnaast is hij eerste gast-dirigent van Opera North in Engeland en honorair dirigent van het Noord Nederlands Orkest. Zijn open manier van communiceren, zijn enorme muziekliefde en zijn brede repertoirekennis maken hem ook bij andere orkesten tot een geliefd gastdirigent. De Israëliische pianist **Boris Giltburg** wordt alom geprezen om zijn zingende toon en zijn bevlogen vertolkingen. Kenmerkend voor zijn hang naar diepgang is dat hij alle piano-sonates van Beethoven en het complete pianowerk van Rachmaninoff en Ravel op zijn repertoire heeft staan. Giltburg brak in 2002 door op het Paloma O'Shea Concours in Santander. Na zijn overwinning op de Brusselse Koningin Elisabethwedstrijd in 2013 was een internationale carrière gega-randeerd. Sindsdien treedt hij op met recitals, als solist met orkest en in kamermuziek.

SUMMARY

Night Flight is just one part of Joey Roukens' *First Symphony*, but it's precisely here where he shows his real, un-classical nature: it's full of movement and colour, 'urban music' by a composer at least as much influenced by pop and film music as by the classics. Roukens himself saw *Night Flight* as a wild nighttime rollercoaster ride.

Serge Rachmaninoff was also no stranger to culture shock, in his case between old and new. He had grown up in romantic old-world Russia, but after fleeing the Revolution he found himself in bustling modern America. Although his Russian soul always showed through in his music, the rarely played *Fourth Piano Concerto in G minor*, op. 40 is where he added a hefty dose of jazz; the orchestra sometimes sounds like a genuine big band. There were plenty of fairy-tale ballets in 1911, but no one had ever seen anything like Igor Stravinsky's *Petrushka*. Gone were the romanticism and the familiar graceful movements of ballet. Instead, there was a kind of moving collage depicting a busy town fair. At the centre of the stage is a puppet theatre, in which the puppet clown Petrushka has a fight with the other puppets. Stravinsky paints this colourful scene with vivid realism: you can hear the music from the different stalls mixing in the air, just like at a real fair, but the puppets' dances stand out against the background chaos.

Translation: Anne Hodgkinson

EN VERDER...

ZOMERCONCERTEN LIVE!

Geniet nog even na van het concert tijdens ZomerConcerten Live! Met vanavond een ontmoeting in de Spiegelzaal met Antony Hermus (dirigent) en Boris Giltburg (piano). U bent van harte welkom.

QNTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concert-registraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

CONCERTTIP

zo 18/08

20.00 uur
Grote Zaal

Griegs Pianoconcert met Benjamin Grosvenor & Beethovens Eroica

De temperamentvolle Engelse pianist Benjamin Grosvenor keert terug naar Amsterdam met Griegs populaire *Pianoconcert*. Daarnaast speelt het Norrköping Symphony Orchestra Beethovens heldhaftige *Derde symfonie*, ook wel 'Eroica' genoemd.

